

UNIVERSITAT DE LLEIDA ESTIU 2026

Del 29 de juny
al 24 de juliol

Autoria del cartell: Eric Pug Mor Garcia

LA SEU D'URGELL

Del 13 al 17 de juliol de 2026

TOPONÍMIA PIRINENCA: QUÈ ENS DIUEN ELS NOMS DE LLOC?

Els estudis onomàstics han perdut presència en els plans d'estudis dels graus en filologia, també a la Universitat de Lleida, on precisament ha estat un camp de recerca molt treballat pel PDI, especialment en el Departament de Filologia i Comunicació, però també en altres àrees, com en història, sobretot en història medieval, o en geografia. La vinculació històrica del territori lleidatà amb el Pirineu, on és ben sabut que la plana es va anar repoblant a partir de la formació dels comtats catalans que van anar naixent a la Catalunya vella i a la serralada pirinenca, justifica l'alt interès que té l'onomàstica del Pirineu no tan sols al Principat de Catalunya, sinó també a l'antiga Corona d'Aragó i al Regne de Navarra.

Un curs com aquest, amb especialistes en les diverses àrees lingüístiques del Pirineu, des del basc (connectat amb l'antic aquità) fins al català, passant per l'aragonès i l'occità, permet abastar un enfocament interdisciplinari de la història lingüística i paralingüística del nostre país.

A més, el fet que aquest curs s'emmarqui entre les activitats de transferència del coneixement impulsades pel projecte estatal (però d'abast internacional) Toponomasticon Hispaniae (del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats), que acaba d'entrar en la segona fase (2025-2028), enriqueix la formació del nostre estudiantat, que aprendrà a connectar diferents àrees del coneixement a través d'una disciplina transversal com és l'onomàstica.

El fet que el territori objecte d'estudi sigui una zona de frontera administrativa (entre França, Espanya i Andorra) i lingüística (entre l'occità, el català, l'aragonès, el basc...) convida a la implicació de les persones que viuen al Pirineu, on s'impartirà el curs, que estan molt familiaritzades amb la toponímia de la zona, però que sovint en desconeixen l'origen i la motivació.

La distribució dels continguts, des d'occident (el País Basc i Navarra, amb l'eusquera) fins a orient (amb l'occità i el català), permetrà entendre el substrat bascoide que hi ha a tota la serralada i com s'hi han anat afegint els estrats lingüístics posteriors, romànics sobretot, en cada àrea geogràfica, d'acord amb els esdeveniments històrics viscuts des de la prehistòria i la protohistòria fins a l'actualitat.

El curs s'adreça, principalment, a l'estudiantat de grau i de postgrau en especialitats de lletres (filologia, història, geografia, etc.), i també a totes les persones del territori interessades a conèixer millor la seva història a través de l'onomàstica.

630S

2 ECTS
reconeguts per
la UdL:
20 hores
presencials + 30
hores de treball
autònom de
l'alumnat

Llengües d'impartició

Català i castellà

Coordinació

Carlos Ángel Rizos Jiménez (Departament de Filologia i Comunicació de la UdL)

Equip docent

Aitor Carrera Baiget (UdL), Mar Font Martí (UdL), Mikel Gorrotxategi Nieto (Servei d'Onomàstica de la Reial Acadèmia de la Llengua Basca, Euskaltzaindia), Carlos Ángel Rizos Jiménez (UdL), José Antonio Saura Rami (Universitat de Saragossa) i Albert Turull Rubinat (UdL)

Durada

a) 20 hores
b) 50 hores (20 de presencials + 30 de treball autònom de l'alumnat). Versió reconeguda amb 2 ECTS per la UdL

Espai

Centre Cultural Les Monges. La Seu d'Urgell

Preu

35,38 € estudiants, PTGAS i PDI de la UdL / 90,00 € la resta

Patrocinadors

<http://estiu.udl.cat>

Programa

Dilluns 13

Mikel Gorrotxategi

09.00-11.00 h

L'eusquera, un fantasma que perdura: s'escapa dels papers per viure a la muntanya.

11.30-13.30 h

La investigació de la toponímia: del forense al socialitzador.

Dimarts 14

José Antonio Saura

09.00-11.00 h

Aspectes lingüístics presents en la toponímia de l'Alt Aragó.

11.30-13.30 h

Estratigrafia de la toponímia en l'Alta Ribagorça (vall de Benasc).

Dimecres 15

Carlos Rizos

09.00-10.00 h

Nous recursos per a l'estudi de la toponímia paleohispànica.

10.00-11.00 h

Presentació del projecte Toponomasticon Hispaniae amb exemples de topònims pirinencs.

Mar Font

11.30-13.30 h

La toponímia comengesa i el seu caràcter gascó: entre la Vall d'Aran i Tolosa.

Dijous 16

Aitor Carrera

09.00-11.00 h

Toponímia gascona i *pregascona* per entendre l'occità sud-occidental des de la diacronia.

11.30-13.30 h

Toponímia de la Vall d'Aran i de l'alta conca de la Garona: marc occità, qüestions etimològiques i representacions formals.

Divendres 17

Albert Turull

09.00-11.00 h

Estrats historiolingüístics en la toponímia del Pirineu català: concomitancies i divergencies respecte a la toponímia catalana general.

11.30-13.30 h

Una tipologia fonamental (sovint oblidada) en la toponímia de l'Alt Pirineu català: l'estrat romànic arcaic o *precatalà*.

Toponímia del Centro Peninsular e Insular Atlántica i
Toponímia de l'Arc Mediterrani (subprojectes del
Toponomasticon Hispaniae)

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

La matrícula es realitzarà per correu electrònic.

Envieu-nos a estiu@udl.cat
la **butlleta de matrícula disponible a**
<http://estiu.udl.cat>

Matrícula oberta mentre quedin places lliures i fins al dia anterior a l'inici del curs.

Tots els cursos tenen places limitades. L'organització es reserva el dret d'anul·lar els cursos de la Universitat d'Estiu que no assoleixin el nombre necessari d'inscripcions. Les persones que ja hi estiguin matriculades seran informades tan aviat com sigui possible i se'ls hi oferirà l'oportunitat d'accedir a un altre curs o de recuperar l'import pagat.

Els cursos de la Universitat d'Estiu són reconeguts pel Departament d'Educació com a formació permanent del professorat no universitari. Més informació al web de la [Universitat d'Estiu](http://estiu.udl.cat).

INFORMACIÓ SOBRE ALLOTJAMENT

Podeu consultar informació sobre allotjaments i restauració a l'Oficina de Turisme de la Seu d'Urgell.

També us podeu posar en contacte amb la resi "Casa Garcia" (residència d'estudiants i joves a Castellciutat).

PER A MÉS INFORMACIÓ

Universitat
d'Estiu

Campus de Cappont.
Edifici Polivalent 2
C/ Pere de Cabrera, 5
25001 Lleida

973 70 33 90
estiu@udl.cat
<http://estiu.udl.cat>

Del 29 de juny al 24 de juliol